

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Ivankou Havlíkovou ve věci

žalobce: **M. M.**
bytem XXX
proti

žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha

o návrhu žalobce na ustanovení zástupce

takto:

Návrh žalobce na ustanovení zástupce se zamítá.

Odůvodnění:

1. Žalobce se návrhem ze dne XXX, podaným u soudu téhož dne, ve znění doplnění ze dne XXX (návrh), domáhal ustanovení zástupce pro budoucí řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. XXX a uvedl důvody, pro které se hodlá u soudu budoucí žalobou přezkumu tohoto rozhodnutí domáhat. Podle obsahu návrhu žádal, aby byl v tomto budoucím řízení osvobozen od soudních poplatků (SOP) a nynější věc byla spojena s věcí vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. XXX.
2. K výzvě soudu zaslal žalobce vyplněný formulář „Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce“ (prohlášení). Z tohoto prohlášení a připojených dokladů soud zjistil, že žalobce nemá žádné příjmy ze zaměstnání, podnikání či sociálních dávek, jeho majetek větší hodnoty tvoří jen starší a nepojízdná motorová vozidla, která jsou exekučně obstavená. Měsíčně pobírá vdovecký důchod (dle spisu invalidní důchod) ve výši XXX Kč. Žalobce s nikým nežije ve společné domácnosti, má řadu závazků vůči bankám, státu, přítelkyni a rodičům v celkové výši kolem XXX Kč. Jeho výdaje činí cca XXX Kč měsíčně za elektřinu. K formuláři mimo jiné přiložil řadu lékařských zpráv, jimiž dokládal svůj nepříznivý zdravotní stav a dále řadu exekučních příkazů a také rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení XXX ze dne XXX o tom, že je osobou znevýhodněnou podle § 67 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Dále doložil potvrzení z Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v XXX ze dne XXX, že je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání od 1. 1. 2022, přehled pohledávek z Územní správy sociálního zabezpečení pro Jihočeský kraj – stav ke dni XXX, z něhož vyplývá nedoplatek ve výši XXX Kč (obdobně věc sp. zn. XXX).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

3. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.
4. Z uvedeného je zřejmé, že je pro vyhovění návrhu na ustanovení zástupce pro řízení třeba splnit podmínky, a sice, že jsou na straně navrhovatele (žalobce) předpoklady pro osvobození od soudních poplatků (první podmínka), a dále, že je to nezbytně třeba k ochraně jeho práv (druhá podmínka). Obě podmínky musí být splněny kumulativně (současně).
5. K posouzení splnění první podmínky soud vyšel z § 36 odst. 3 s. ř. s., dle kterého účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti. Smyslem právní úpravy individuálního osvobození od soudních poplatků je ochrana nemajetných účastníků řízení tak, aby jim nebylo v opodstatněných případech upíráno právo na přístup k soudu (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 3. 2009, sp. zn. II. ÚS 2432/08). Při rozhodování o osvobození od soudních poplatků soud přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši konkrétního soudního poplatku, k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, k povaze uplatněného nároku a k dalším obdobným okolnostem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2006, č. j. 4 Ans 3/2005-148). Dle ustálené judikatury má být přiznávání částečného osvobození od soudních poplatků pravidlem, zatímco přiznání plného osvobození by mělo být výjimkou (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2015, č. j. 3 As 51/2015-16).
6. Podle stanoviska soudu jsou u žalobce předpoklady pro osvobození od soudního poplatku splněny. Z prohlášení i doložených podkladů se podává, že jediným příjmem žalobce je jeho invalidní důchod, který se takřka rovná jeho výdajům. Žalobce nemá žádný hodnotnější majetek a je významně zadlužen, je finančně závislý na své přítelkyni. Tyto skutečnosti proto odůvodňují úplné osvobození žalobce od soudních poplatků.
7. Za tohoto stavu se soud zabýval otázkou, zda je naplněna druhá podmínka, tedy zda je ustanovení zástupce nezbytně třeba k ochraně práv žalobce. soud dospěl k závěru, že tomu tak není. Soud při posouzení návrhu žalobce na ustanovení zástupce zohlednil charakter budoucího řízení o žalobě, vymezený předmětem soudního přezkumu, tj. rozhodnutím žalované ve věci č. j. XXX, a skutková tvrzení (důvody), které žalobce již v návrhu na ustanovení zástupce formuloval. Z jejich obsahu je zřejmé, že žalobce má schopnost samostatně hájit své zájmy v budoucím řízení před soudem, a to i s přihlédnutím ke složitosti projednávané věci. Z obsahu návrhu je totiž zjevné, že žalobce dokáže sám, i bez právní pomoci, náležitě formulovat a konkretizovat žalobní body tak, aby byla budoucí žaloba věcně projednatelná. Již z návrhu je patrné, kdo mají být účastníci řízení, jaké rozhodnutí žalované hodlá žalobce napadnout, z jakých skutkových a právních důvodů tak hodlá učinit (překročení lhůty pro rozhodnutí, neseznámení s obsahem spisového materiálu, nerespektování jiné správní praxe žalované s poukazem na konkrétní jiné rozhodnutí žalované a rozsudek zdejšího soudu v obdobné věci žalobce a další). Z obsahu návrhu lze Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

dovodit, že se žalobce hodlá domáhat zrušení tohoto rozhodnutí žalované. Dílčí nedostatky budoucí žaloby (datum vydání rozhodnutí, den jeho doručení žalobci apod.) sami o sobě její neprojednatelnost nezpůsobují a jsou snadno odstranitelné žalobcem na výzvu soudu, aniž by žalobce musel činit nějaké složité procesní úkony. Soudu je také z jeho úřední činnosti známo, že žalobce je schopen adekvátní obhajoby svých práv v soudním řízení správním (viz např. věci projednávané u Městského soudu v Praze pod sp. zn. XXX, sp. zn. XXX, sp. zn. XXX). Proto soud nepostupoval jako Krajský soud v Ostravě v řízení vedeném pod sp. zn. XXX.

8. Soud tedy neshledal naplnění všech zákonem stanovených podmínek pro ustanovení zástupce žalobci dle § 35 odst. 10 s. ř. s., proto jeho návrh na ustanovení zástupce zamítl.
9. S ohledem na uvedené a skutečnost, že předmětem žaloby ve věci sp. zn. XXX je jiné rozhodnutí žalované, než proti kterému navrhovatel jako budoucí žalobce hodlá žalobou brojit, soud o návrhu na spojení s věcí sp. zn. XXX nerozhodoval.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 12. března 2025

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.